TANTÁRGYI ADATLAP

Tudománykommunikáció 1.

BMEGT41A115

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve
Tudománykommunikáció 1.

Azonosító	BMEGT41A115

A tantárgy jellege
kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

Típus	*óraszám*
Előadás	2
Gyakorlat	2
Laboratórium	0

Tanulmányi teljesítményértékelés (minőségértékelés) típusa
vizsgaérdemjegy

Kreditszám
6

Tantárgyfelelős

Neve	*Beosztása*	*Email címe*
Dr. Karakas Alexandra	egyetemi adjunktus	karakas.alexandra@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység
Filozófia és Tudománytörténet Tanszék

A tantárgy weblapja
www. filozofia.bme.hu

A tantárgy oktatásának nyelve
magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve
Szak: **Kommunikáció és médiatudomány alapszak 2021/22/1 félévtől**
Tantárgy szerepe: **Kötelezően választott**
Ajánlott félév: **3**

Közvetlen előkövetelmények

Erős	Nincs/None
Gyenge	Nincs/None
Párhuzamos	Nincs/None
Kizáró feltételek	Nincs/None

A tantárgyleírás érvényessége
Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2026.03.18.) az 580162/10/2026 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2026.03.18-tól.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgy célja, hogy példákon és gyakorlatokon keresztül bemutassa a hallgatóknak a tudománykommunikáció elméleti alapjait, valamit azok hagyományos és nem hagyományos platformjait. A kurzus első részében a hallgatók röviden megismerkednek a tudomány működésével, a tudományról és tudósokról kialakult sztereotípiákról, és a tudománykommunikáció elméleteivel. A tantárgy második részében a tudománykommunikáció hagyományos platformjai kerülnek bemutatásra, úgy mint az online és offline tudományos újságírás, valamint az elektronikus médiumok, vagyis a ismeretterjesztő rádiós és TV-műsorokat. A kurzus harmadik részében a nemhagyományos színterekkel ismerkedhetnek meg a hallgatók, beleértve a komplex tudományos projekteket, az alulról szerveződő kezdeményezéseket (pl. meet-upok) valamint a tudományos blogokat és vlogokat. Szintén elemzésre kerülnek majd az irodalomban és filmekben/sorozatokban bemutatott tudomány- és tudósképek, és olyan érdekességek, mint a science cafék és science art. A tantárgy csoportos és egyéni feladatokon keresztül segíti a hallgatókat a tudománykommunikációs ismeretek elsajátításában, nagy hangsúlyt fektetve a gyakorlati tudás megszerzésére.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. A kommunikációs jelenségek tanulmányozásához szükséges társadalomtudományi fogalomkészlet ismerete.
2. Kommunikációs és médiajelenségek leírásához szükséges fogalomkészlet ismerete.

Képesség

1. Társadalmi és kommunikációs problémák megoldásának képessége
2. Gyakorlati jellegű feladatoknál jó ítélőképesség, önálló döntés képessége
3. Elemzési képesség

Attitűd

1. A társadalmi változások elfogadására való nyitottság
2. Szakmai és morális hozzáállás

Önállóság és felelősség

1. Saját világnézetének szakmai közegben való megjelenítése
2. Önállóság
3. Jó nyelvi megformáltságra törekvés a megnyilatkozásokban

Oktatásmódszertan

Előadások, elemzési gyakorlatok, projektfeladatok, önálló és csoportos munkavégzés, offline és online kommunikáció írásban és szóban, audiovizuális és prezentációs eszközök/technikák, valamint online közösségi platformok használata.

Tanulástámogató anyagok

- van Dam, Frans és tsai. (2020) szerk. Science Communication. An Introduction. Singapore: World Scientific.
- Egyed László és tsai. (2012) A tudománykommunikáció nem hagyományos színterei. Budapest: Eötvös Loránd Tudományegyetem.
- Gregory, Jane és Miller, Steve (2000) Science in Public. Cambridge, UK: Perseus.
- Haynes, Roslynn D. (2017) From Madman to Crime Fighter: The Scientist in Western Culture. Johns Hopkins University Press.
- Kárpáti Andrea és Vásárhelyi Tamás (2011) szerk. Múzeumi tanulás. Budapest: Typotex.
- Lewenstein, Bruce V. (2003) Models of Public Communication of Science and Technology. https://ecommons.cornell.edu/bitstream/handle/1813/58743/Lewenstein.2003. Models_of_communication.CC%20version%20for%20Cornell%20eCommons.pdf?sequence=3&isAllowed=y.
- Palugyai István és tsai. (2011) Tudományos újságírás. Budapest: Tudományos Újságírók Klubja.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A megfogalmazott tanulási eredmények értékelése. Az aláírás megszerzésének feltétele: 70%-os aktív jelenlét az órákon. Ha a hallgató nincs jelen az órák 70%-án, nem kaphatja meg az aláírást.

Teljesítményértékelési módszerek

A. A szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: 1. Részteljesítmény-értékelés (házi feladatok): az elméleti anyagokhoz köthető elemzések, rövid írásos vagy audio/vizuális anyagok elkészítése, bemutatása. 2. Részteljesítmény-értékelés (aktív részvétel): 70%-os aktív jelenlét az órákon. Ha a hallgató nincs jelen az órák 70%-án, nem kaphatja meg az aláírást. B. A vizsgaidőszakban
végzett teljesítményértékelés részletes leírása: 1. Részteljesítmény-értékelés (projektfeladat): a félév során tanultak felhasználásával egy tudománykommunikációs projekt elkészítése, bemutatása valamint bírálata, amit a hallgató egyénileg vagy csoportosan készít el.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- **részteljesítmény-értékelés (házi feladatok)**: 40
- **aktív órai részvétel**: 20
- **összesen**: 60

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- **részteljesítmény-értékelés (projektfeladatok)**: 40
- **összesen**: 40

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Az aláírás megszerzésének feltétele: 70%-os aktív jelenlét az órákon. Ha a hallgató nincs jelen az órák 70%-án, nem kaphatja meg az aláírást.

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	91
Jeles	86-90
Jó	74-85
Közepes	62-73
Elégséges	50-61
Elégtelen	0-49

Javítás és pótlás

A javítás és pótlás rendjét mindig a hatályos TVSZ szabályozza. A teljesítményértékelések közül egy házi feladat pótolható/javítható a pótlási héten.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	56
félévközi készülés a gyakorlatokra	20
felkészülés a teljesítmény értékelésekre	40
házi feladat elkészítése	36
projektfeladat felkészülés	28
összesen	180

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselet véleményezése után jóváhagyta dr. Szandi-Varga Péter oktatási dékánhelyettes 2026.03.02-án. Érvényes 2026.03.02-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

Tudománykommunikáció alapok, a tudománykommunikáció célja, közönsége, hagyományos és nem-hagyományos színterei. Tematika, követelmények. Hogyan működik a tudomány? Tudomány és tudománykommunikátorok kapcsolata. Tudománykommunikációs szervezetek. Tudománykommunikációs elméleti modellek. Sztereotípiák a tudományról, tudósokról (társadalomtudósok és természettudósok). Hagyományos tudománykommunikációs formák. Offline tudományos újságírás. Hír, interjú, esszé. Elektronikus média. Rádió és televíziós műsorok. Online tudományos újságírás. Offline és online újságírás hasonlóságai és különbségei. Nem-hagyományos tudománykommunikációs formák. Science café-k. Science art. Science meet-upok. Tudományos viták. Ismeretterjesztő előadások. Komplex tudományos projektek. A Mindentudás Egyeteme. Tudományos fesztiválok és rendezvények. A budapesti Tudományfesztivál. Múzeumok és kiállítások, múzeumpedagógia. Science centerek. Irodalom és film. Horror és science-fiction. Popkulturális sztereotípiák és változásaik. Kutatói blogok és vlogok. Tudósok a közösségi média oldalakon (Facebook és Twitter).

További oktatók

Egres Dorottya egyetemi adjunktus egres.dorottya@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Filozófia és Tudománytörténet Tanszék vezetője hagyja jóvá.